

χειστιανικά: καλύτερα νὰ μὴ γεννιώσαστε καθόλου !

ΣΑΒΒΑΣ. — Μὰ τὶ λέσ ! Μήπως τρελλάμητα ;

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — (Κουνάει τὸ χέρι, τοῦ γυρίζει τὴν πλάτη). Φωνάξτε ὅσο θέλετε !

ΒΑΣΙΑΣ. — Σάββα Γεγώδοβιτς, μὴ φωνάξετε, μῆ ! Νά, είναι κόρμος... μᾶς κυττάσουν^r

ΣΑΒΒΑΣ. — (Βάζει τὸ χέρι του στὸν ώμο τοῦ Κοντράτη, σιγά). "Ακουστε, ἐννοῦ... Βέβαια, μποροῦτα στοὺς ἀνθρώπους... Μὰ καὶ σὺ καταλαβαίνεις, Κοντράτη, είσαι ἔξυπνος ἀνθρώπος, πολὺ ἔξυπνος, πῶς ἔτι αὐτὰ είναι κουταμάρες. Σκέψου, ἀδεօφέ, σκέψου. 'Αφοῦ τὴν εἰκόνα τὴ βγάλωντες ἔξω, ποῖ είναι λοιπὸν τὸ θαῦμα ;

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — (Τραβάει τὸ χέρι του Σάββα, κουνάει τὸ κεφάλι μιλάει δυνατά). Δὲν καταλαβαίνετε: "Ωστε δὲν καταλαβαίνετε, αἴ"

ΣΑΒΒΑΣ. — Ψιθυρίζει). "Ακουσει, θυμήσουν τὸ λέγαμει..

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — (Δυνατά). Δὲν ἔχω κανένα μυστικὸ μαζί σας: τὶ μοῦ μιλάτε λοιπὸν σιγά...; Καὶ πῶς νομίζετε διτὶ γίνονται τὰ θαύματα; "Ἄχ, ἐσεῖς ! Νὰ καὶ σεῖς εἰσαστε ἀνθρώπος ἔξυπνος, κ' ἔνα τόσο ἀπλὸ πρᾶμα δὲν μπορεῖτε νὰν τὸ φανταστῆτε. 'Ολα σεῖς δὲν τὰ ἔκαματε, αἴ; "Ολα, καὶ τὴ μηχανὴ μοῦ ἐδώσατε, κ' ή ἔκρηξη γίνηκε. "Ολα. Κ' ἡ εἰκόνα ἔμεινε ἀπέιραχτη! 'Απειραχτη, σᾶς λέσι, ἀκοῦτε, ή εἰκόνα; Νά, αὐτὸν νὰ ἔηγήσετε μὲ τὸ μιναλό σας !

ΛΥΠΑ. — (Βλέπει γύρω τῆς τοραγμένη). Πόσο είναι ἄπλω, πόσο είναι φοβερό. Κ' ἔγω... μὲ τὰ χέρια μου... Θέ μου ! (Γονατίζει μὲ τὸ βλέμμα ἐστραμμένο στὸν σύραν).

ΣΑΒΒΑΣ. — (Βλέπει ἄγρια δλους: θυτερα τὸν Κοντράτη). Έμπρόσ !

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — (Υποχωρεῖ μὲ φόβο). Τὶ μὲ κυττάεις ;

ΣΑΒΒΑΣ. — (Φωνάζει). Τι... κουτὸς ποὺ είσαι !

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — (Χλωμαζμένο). Σιγότερα, συγχωρα, σᾶς λέω ! Φωνάξετε, μὰ σὰ φωνάξω κ' ἔγω :

ΣΑΒΒΑΣ. — (Άγριουπτάζοντας τὸ Σπεράνσκη) Τί χάσκεις ἔστι ; Είσαι φιλόσοφος, είσαι φιλόσοφος ! Καταλαβαίνεις πόσο είναι κουτῷ; νομίζουν πῶς είναι θαῦμα !

ΣΠΕΡΑΝΣΚΗ. — (Υποχωρώντας). Νά μὲ συμπαθάς, Σάββα Γεγώδοβιτς, μὰ κατὰ τὴ γνώμη μου... δὲν ἔρω !

ΣΑΒΒΑΣ. — Δὲν ἔρεις ;

ΣΠΕΑΡΝΣΚΗ. — Μὰ καὶ ποὺς τὸ ἔρει ; (Φωνάζει ἀπελπιστικά). Οἱ πεθαμένοι μοναχά, Σάββα Γεγώδοβιτς, οἱ πεθαμένοι !

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — "Α-χά ! Σὲ τουρφούφλησε.. Αντίχριστε!"

ΛΥΠΑ. — (Μὲ φρίκη). Αντίχριστος !

(Άκουγοντας τὶς φωνές, πλησιάζουν πρῶτοι οἱ δύο προσκυνητές ποὺ ἥρθαν μαζὶ μὲ τὸν Κοντράτη, ἐνύνονται σ' αὐτοὺς λίγο - λίγο κι ἄλλοι, μεταξύ τῶν δυοίων καὶ ὁ ἀνθρώπος μὲ τὸ μακρὸν πανωφόρο).

Α' ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ. — Τὶ είναι πάτερ, αἴ; Τὰ μολόγησε ;

ΚΟΝΤΡΑΤΗΣ. — Γιὰ δές τονε, γιὰ δές τονε !

(Στὸ ἄλλο φύλλο τελειώνει)

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Παγούλ. Νομίζουμε πῶς ἔχουμε χρέος νὰ σοῦ εἰποῦμε τὴν ἀλήθεια: δηλ., πῶς μπορεῖς νὰ γράψεις καλύτερα ἀπὸ αὐτὸ τὰ διὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες, Σοῦ σινιστοῦμε δύο πράματα: 1ο) Νὰ διαβάσεις νέους ποιητές, κι ἀν ἔρεις ξένη γλώσσα, κι ξένους: 2ο) Νάφινεις τὰ ποιήματά σου στὸ σιγτάρι σου ἵνα γρα νὰ κριώσουν, κ' ὑπέρερα νὰ τὰ ξαναδιαβάζεις, κι ἀν σ' ἀρέσοιν ἀκόμα, νὰ διορθώνεις ὅ, τι σοῦ φανεῖ καλύτερο, κι τότε νὰ τὰ στέλνεις γιὰ δημοσίευψη. — **κ. Μ. Σακη.** Αδίνατο νὰ δημοσιευτεῖ. — **κ. Π. Πακρ.** Θά δημοσιεύσουμε ἵνα διὸ μὲ τὴ σειρά τους.

— **κ. Μ. Σμπαρ.** Θανυμάσιο τὸ γράμμα σου ! καὶ δείχνει τὴν ἔξελλην τοῦ ἀνθρώπου ποὺ πάει μπρός, ὅλο μπρός. Νά, ποὺ τοῦ λόγου σου ἐφαρμόζεις μόνος σου τὴ 2ῃ συμβούλη ποὺ δίνουμε παραπάνω. Περιμένουμε νάποχήσουμε στὸ πρόσωπό σου ἓναν πρώτης γεαμῆς συνεργάτη. Βάλε τώρα καὶ σύγκρινε μερικούς ποὺ θυμώνονται ὅταν τοὺς πεῖς πῶς κάτι λείπει ἀκόμα ἀπὸ τὴ δουλιά τους. — **κ. Γεωρ. Ι. Πατ.** Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου. Τὸ «Ψυχοσάββατο», ἔτσι μᾶς ἀρέσει καὶ θὰ δημοσιευτεῖ. Ἐπίσης θὰ διαλέξουμε ἓνα ή διὸ ἀπὸ τέλλα τρία. — **κ. Τακ. Τσακ.** Αρκετά καλό, μὰ μεγαλούτισκο, κι ὅσο πιὸ μεγάλο είναι, τόσο πιὸ καλὸ πρέπει νὰ είναι γιὰ νὰ δημοσιευτεῖ. — **κ. Απ. Μαγγ.** Τὸ ίδιο καὶ γιὰ τοῦ λόγου σου. "Ετσι δὲ μποροῦμε νὰ είμαστε βέβαιοι πώς θὰ δημοσιευτεῖ. — **κ. Θεοδ. Σακ.** "Αν θελεῖς τὴν ἀλήθεια, ἀκόμα δὲν είμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι. Γιατὶ πρωτοαρχίζεις μὲ τόση δύσκολη μορφή σὰν τοῦ σονέτου; — **κ. Δ. Παρθ.** Θὰ δημοσιευτεῖ, Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου, 'Απαντοῦμε ταχυδρομικῶς. — **κ. Γ. Βαλταδ.** Δὲ θυμούμαστε τίποτα, μὰ γιὰ νὰ μὴν ἀπαντήσουμε, θὰ πεῖ πώς παράπετε: γιατὶ ἔμεις ὀπαντοῦμε σ' ὅ λοντες καὶ σ' ὅ λες. Τὸ παράπονο ἔχει μέσο του πολλά, μὰ ἡ μορφή του ὅχι ἀγεγάδιαστη, —δὲν τὸ διορθώνεις; καὶ μαζὶ καὶ τὶς χασμώδεις. — **κ. Άλεκ. Δρ.** Είναι μερικά πράματα ποὺ τὸ χαλούν τὸ «Κάτω ἀπὸ τὸ πεύκο»: «στροβίλια τοῦ πόνου», δ ὅρδος στίχος ἀκατανόητος, καὶ δὲ τελευταίος: «τὸ πόνον» ἀργοσαλεύει. — **κ. Νικ. Καρ.** Τὰ «Σύνγεφα» είναι ἓνα είδος ποὺ δὲ μᾶς ἀρέσει. Ή «Αρωδόστια» ἀρχίζει καλά δημοσιεύεται κάτω: «θὲ νὰ καλά ἀτ' ἐντός μου» κι' ἡ τρίτη στροφή πολὺ σκοτεινή: «Γιὰ αἷς τις Μάννας δι καημός» (;) — **κ. Δρ. Πιτρ.** Σίγουρα πὼς θὰ γράψεις, 'Απόφευγε τὶς χασμώδεις «τὰ—άνοιχτά» καὶ τοὺς κοινοὺς τόπους. 'Ακολούθησε τὶς διὸ συμβούλες ποὺ δίνουμε στὸ τελευταῖο φύλλο, στὴν ἀλληλογαρφία.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

MERCURE DE FRANCE. (1 Δεκεμ). **I. Κέσσελ:** Ό Μπολσεβίκισμός στὸ ἔργο τοῦ Δοστογέφσον. — **Βαλεντίνο:** Ή ίνδική φιλοσοφία καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ Νιοβάνο. — **Γκί** — **Ζαρέλ Κρές:** ποιήματα. — **Μπουνιμπρό:** Ή όραματίστρια τοῦ Λονταλιανδ. — **κ.τ.λ.** (Τεῦχος 15 Δεκεμβρίου).

— 'Εξεδόθη τὸ «Μπουνιτάκι» ή ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Βαρλέντη ὁ 4ος ἀριθμός μὲ φιλολογικὴν ὑλην, διηγήματα, κοιτικές, ποιήματα καλλ.

"Οσοι παρακολουθοῦν τὸ ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗ καὶ ὅσοι θέλουν νὰ τὸν διαβάσουν τώρα καὶ δὲν ἔχουν τὰ πρῶτα φύλλα, μποροῦν νὰ τὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν ἑταίρειαν «Τύπος» καὶ θὰ τοὺς τὰ στείλει ὀμέσως.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Η ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

Γίνηκε λόγος τώρα τελευταία, στή Βουλή, γιά την πληγή της Γραφειοκρατίας. Καφ ζητήθηκε, με κάποιο περιορισμό της. "Άν δὲν κάνω λάθος, τὸ ζήτημα δὲν είναι μονάχα ἐλληνικό. Ό μεγάλος αὐτὸς πόλεμος ἔγινε ὀφορική νὰ ξεσκεπαστοῦν πολλές πληγές, ποὺ τ' ἀποτελέσματα τους φανερώθηκαν τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ ἔθνη βρέθηκαν στὴν ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιήσουν ὅλες τὶς δυνάμεις τους καὶ νὰ δρέψουν τους καρπούς τῆς ποωτερευτῆς τους ἐργασίας στὴ Διοίκηση, στὰ Οἰκονομικά, στὸ Στρατό, στὸ Ναυτικό καὶ τὶς ἄλλες λειτουργίες τοῦ κρατικοῦ δργανισμοῦ του τὸ καθένα. Είδαν λοιπὸν παντοῦ, καὶ στὴ Γαλλία ἀκόμα περισσότερο, διτὶ ή Γραφειοκρατία στάθηκε παντοῦ μιὰ μεγάλη ἀφορική γιὰ τὴν κακή κ' ἐλαττωματική λειτουργία τῆς κρατικῆς μηχανῆς καὶ γιὰ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα ποὺ παρουσίασε / στὴν ἡμέρα τηγανῆ.

Κάτω λοιπὸν ή Γραφειοκρατία ! φωνάζανε παντοῦ. "Ο, τι μπορεῖ νὰ γίνῃ χωρὶς πολλοὺς τύπους, πολλὰ λόγια, πολλὰ χασομέρια, πολλὰ χαρτιά νὰ λειψη. Καὶ νὰ κοιταχτῇ η οὐσία. Ό ίδιος ὁ γέρω Κλεμανσὼ ξεσπάθωσε ἀπ' τὸν πρώτους ἀπάνω στὸ ζήτημα τοῦτο. Καὶ ή ἀλήθεια είναι πῶς ὁ Πόλεμος, ποὺ δὲ σηκώνει πολλὰ χασομέρια καὶ χρειάζεται γρηγοράδα καὶ ἀπόφαση σὲ κάθε πρᾶμα, γιατὶ ὁ λόγος εἰν' ἔτοιμος νὰ φάγῃ τὸ πόδι ποὺ ἀργεῖ νὰ κουνηθῇ, ἔγινε ὀφορική νὰ περιορισθῇ παντοῦ σημαντικά ή Γραφειοκρατία, καὶ τὸ καθετεῖ νὰ γίνεται μ' ἔνα τρόπο γοηγόρο καὶ ἀποφασιστικό. Καὶ είδαν τότε πῶς καὶ χωρὶς τὶς παλιὲς κρατικὲς συνήθειες, ποὺ οἱ γραφειοκράτες τὶς θεωροῦσαν σύν τὸ σάκρο - σάν το τῆς Διοίκησης, οἱ δουλεὶς πήγαναν μπροστά πολὺ καλύτερα ἀπὸ πολὺ. Τὸ ζήτημα ὅμως είναι παντοῦ, τελειώνοντας ὁ Πόλεμος, νὰ μήν ξανακυλίσουνε πάλι τὰ ἔθνη στὶς πολιες τους συνήθειες. Καὶ τοῦτο κοιτάζουν νὰ πετύχουν, μὲ κάπει τρόπο, σὲ δῆλα τὰ γραφειοκρατούμενα ἔθνη. Εἶναι λοιπὸν πολὺ εὐχάριστο, διτὶ καὶ στὴν Ἑλλάδα, ἀργίζουμε νὰ τὸ συλλογιζόμαστε κάπως σοβαρότερο, ὅπως φάνηκε κι ἀπ' τὴν τελευταία συζήτηση στὴ Βουλή.

Ός τόσο νομίζω, πῶς ή ἐλληνική Γραφειοκρατία, ξεχωρίστα ἀπ' τὶς ἄλλες ἀδερφές της, ἔχει καὶ μιὰ ἰδιαιτερωή ἀφορική, ποὺ είναι ὁ μεγαλύτερός της συντελεστής καὶ διατηρητής. Καὶ αὐτὴ είναι η Καθαρεύουσα, η ἐπίσημη γλώσσα τοῦ Κράτους, η Συνταγματικὴ γλώσσα τῶν Ελλήνων. Τὰ ἔννεα δέκατα τῶν περιττῶν ἐγγύμαρων στὴν Ἑλλάδα, δὲ γίνονται γιὰ τίτοτε ἀλλο, παρὰ γιὰ τὴν εὐχαρίστηση τῆς Καθαρεύουσας. Οἱ ὑπάλληλοι, ἀπ' τὸν Υπουργὸν ὡς τὸν τελευταίο γραφιά, μεθάνε μὲ τὰ λεξίδια. Ἐχουνε πάθει γλωσσικὸ ἀλκοολισμό. Καὶ γιὰ νὰ λάθουν τὴν εὐχαρίστηση νὰ γράφουν επειστρέψτως ἔνα καὶ τῆς ἀπὸ τὸν ισταμένου ὑπ' ἀριθμὸν τάδε ἡμετέρας ἐπὶ τῆς ἀπὸ κτλ. ἐπισημειωτικῆς διαταγῆς, φαμπριάσουν ἀμέσως ἔνα ἐγγράφο, ἔκει ποὺ μὲ δυὸ λόγια με-

ταξὲν δυὸ ἀνθρώπων, ποὺ βρίσκονται κάποτε μέσα στὸ ίδιο γραφεῖο, ή ὑπόθεση θὰ μποροῦσε νὰ τελειώσῃ μιὰ χαρά.

Βγάλτε ιστὴ τὴν εὐχαρίστηση ἀπὸ τὴν ὑπαλληλία τοῦ Κράτους, καταργήστε αὐτὸν τὸν γλωσσικὸ ἀλκοολισμό, καὶ θὰ ἴδητε τὰ δημόσια ἔγγραφα νὰ λιγοστέψουν ἐννενήντα τοῖς ἑκατό. Γιατὶ δὲν είναι μονάχα ή εὐχαρίστηση τοῦ ἑλληνίζειν, ποὺ θρέφει τὴ Γραφειοκρατία. Είναι καὶ οἱ παιδειγγήσεις, ή καὶ τὴ συνενόηση, τὸ πελάγωμα τὸ ἐκφραστικό, ποὺ κάνει ἔνα δυσκολονόητο ἔγγραφο νὰ γεννήσῃ ἀλλα δέκα, γιὰ νὰ ἐξιγηθῇ. Καὶ πάει λέοντας ! "Οσο ή Καθαρεύουσα ἐξικολούθει νὰ μένῃ ή ἐπίσημη γλώσσα τοῦ Κράτους, ή Γραφειοκρατία, μὲ ὄσα μέσα κι ἀν τὴν πολεμήσουμε, θὰ είναι γιὰ τὴν Ἑλλάδα μιὰ πληγὴ ἀλώνια κι ἀγάπτευτη.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΒΑΝΑΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ

— Τὴν Πέμπτη (12 τοῦ Δεκέμβρη) δόθηκε στὸ Δημοτικὸ Θέατρο, καὶ ξαναδόθηκε τὴν Κυριακὴ (15 τοῦ Δεκέμβρη) στὸ Θέατρο «Ολύμπια», ή ποώτη συμφωνικὴ συναυλία τῆς ὁρχήστρας τοῦ νέου «Ἐλληνικοῦ Ωδείου» μὲ μαέστρο τὸν κ. Μανόλη Καλομούρη. Ή Εισαγωγὴ τοῦ «Ἐγκυμοντ» τοῦ Μπετόβεν, ή περίφημη συμφωνία τοῦ Σούπιτερτ καὶ τὸ μάρος ἀπὸ τὸν «Ταγχόγυρε» τοῦ Βάγνερ, παιχτήκανε μὲ ὀφετὴ ἐπιτυχία. Τὸ Κοντσέρτο ὅμως τοῦ Λέστ, γιὰ πιάνο, ἀπὸ τὴ Δεκαποίδια Ήθη Πανᾶ μὲ συνοδεία τῆς ὁρχήστρας, σημείωσε πρόσδοτο ἀληθινή στὴ μουσικὴ μας κίνηση. Ή δ. Πανᾶ μὲ τὸ ἐμπνευσμένο ἀληθινὰ παίξιμο τῆς στρέψεως τὴ φήμη της ὡς ξεχωριστῆς πιανίστρας.

— Τὴν περισσένη Δευτέρα (16 τοῦ Δεκέμβρη) τὸ «Ωδεῖο Αθηνῶν», μὲ τὴ μικρὴ τοῦ ὁρχήστρα, ἔδωσε τὴ δεύτερη συμφωνικὴ τὴν συναυλία μὲ τὴν «Ἑρωικὴ Συμφωνία» τοῦ Μπετόβεν, καὶ μὲ τὴ «Συμφωνία» (ἀριθ. 55) τοῦ Σαίν-Σάν. Μὰ τὸ πάξιμο, — διολικὴ συνοδεία ὁρχήστρας — τοῦ ρώσσου τεχνίτη Πιάστρο Μπροσιώφ, φέταν ἔνας θρίαμβος τῆς μουσικῆς τέχνης. Ή δεξιοτεχνία καὶ τὸ αίστημα τοῦ νέου Ρώσσου, στὸ παίξιμο τῆς «Εἰσαγωγῆς» καὶ τοῦ «Ροντά» τοῦ Σαίν-Σάν, στάθηκε ἀπὸ τὰ πιὸ σπάνια ἀκούσιματα στὴν Αθήνα.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ιταλίας "Αγγλὸν συγγραφέα γιὰ τὸν 'Οσκάρ Ονάϊλ. — Τὸ ἀγγλογαλλικὸ περιοδικὸ «Le Monde Nouveau» δημοσίεψε στὰ τεύχη τοῦ 'Οκτώβρη καὶ Νοέμβρη ἐνα ποώτης γραμμῆς ἀφθονογράφο γιὰ τὸν 'Οσκάρ Ονάϊλ, γραμμένο ἀπὸ τὸν Λούις Μέλβιλ, ἔναν ἀπὸ τὸν πιὸ διαλεκτικὸν συγγραφεῖς τῆς Ἀγγλίας, δ ὅποιος, ὡς βιογράφος τῶν Τακερέη, Λωρένς Στέρεον, Γουλιέλμου Κόβετ, ἔχει ἀπογήσει τὴ φήμη ἐνὸς ποώτης γραμμῆς ἀσσεστά.

Γιὰ τὸν Ὀσκάρ Οὐάλδ δὲν ἔχει συγματιστεῖ ἀκόμη στὸν κόσμο μιὰ σταθερή γνώμη: τοῦτο τὸν ὑψόνουν στὸν οὐρανούς, ἔκεινοι μόλις ποὺ τοὺς δέχονται γιὰ μέτρο· κι ὅμως, δὲν καὶ περισσότερο διαβάζεται καὶ μεταφράζεται σ' ὄλον τὸν κόσμο. Γιατὸν νομίζουμε πῶς θὰ βροῦν οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «Νοῦμᾶ» ποὺλ ἐνδιαφέρονται στὶς παρακάπτω γραμμές, ποὺ μεταφράζουμε ἀπὸ τὸ ἄρθρο τοῦ Μέλβιλ, ποὺ λυπούμαστε ποὺ δὲ μᾶς μένει τόπος νὰ τὸ δημοσιεύσουμε δὲν.

«Ἄν τις αριστηρήθηκε, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἀκόμα ζούσε ὁ Ὀσκάρ Οὐάλδ, μιὰ τάση νὰ δυσφημιστεῖ τὸ ἔργο του, αὐτὴ ἡ τάση στάθηκε ἀποκλειστικὴ ἀγνοική. Η προκατάληψη ἐναντίο στὸν ἀνθρωποῦ ἐπηρέασαν τὴν κρίση γιὰ τὸ ἔργο του. «Ομοιος, «ένες ἀνθρωπος μπορεῖ νὰ ἔχει φαρμακώσει ἔναν ἄλλον, δίχως αὐτὸν νὰ ἔχει καμιὰ σχέση μὲ τὴν πρόσα του», λέει ὁ ἴδιος ὁ Ὀσκάρ Οὐάλδ στὴ μελέτη του γιὰ τὸν Τόμας Γκρέφιτς Οὐαίνραϊτ, καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἴδια καὶ τὸ σ θευματικὴ μελέτη του, πετάει κατακέφαλα τὸν ἀστῶν τούτην τὴν ἀλήθεια: «Οἱ οἰκογενειακὲς ἀρετὲς δὲν εἶναι ἡ βάση τῆς τέχνης, μολονότι μποροῦν νὰ χρησιμεύσουν ὡς σύμβολο στὸν δευτερότερον καλλιτέχνες». Μολονότα, ἀμφιβάλλω ἀν ἥδαναγνωριζότανε ποτὲ στὴν Ἀγγλία ἵνα συγγραφέας ποὺ μάτιοδειχνύταν δολοφόνος. Στὸ ἐξωτερικό, τὸ ἐναντίο, τ' ἀξιώριατα τὸ Οὐάλδ ὅχι μόνο γίνηκαν δεχτά, παρὰ γιὰ πολλοὺς κατάντησαν τιὰ νόμοι. Ἐκεῖ τὸν ἔχουν σὰν ἔναν ἀπὸ τοὺς ποὺ λαμπροὺς Ἀγγλούς συγγραφεῖς τῶν δέκα τελευταίων χρόνων. Τὰ ἔργα του ἔχουν κυκλοφορήσει σ' ὅλη τὴν Ευρώπη κ' ἔχουν μεταφραστεῖ σ' ὅλες τὶς γλώσσες. Η Σ αλ ὡ ἡ ποὺ μόλις εἶναι γνωστὴ σὲ μερικοὺς φιλολογικοὺς κύριλους τῆς Ἀγγλίας, μεταφράστηκε σὲ δεκατέσσερες γλώσσες, καὶ παίχτηκε στὰ Γερμανικὰ θέατρα περισσότερος φορὲς ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀγγλικὸν ἔργο, δίχως νὰ ἔξαιρεθει μήδε ὁ Σαικαπήρος. Τὸ Ντέ Προφούντυς δημοσιεύτηκε συγχρόνως στὴν Ἀγγλία καὶ στὸ ἐξωτερικό, ἐνῷ ἡ Δούκισσα τὴν Πάθον αἱ παρουσιάστηκε μεταφρασμένο γερμανικά, ποὺ ποὺ ἡ δημοσιεύτηκε στὴν Ἀγγλία.

«Ἡ προκατάληψη ἐναντίο στὸν Ὀσκάρ Οὐάλδ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ σπουδάζει στὸ πανεπιστήμιο. Ἀπὸ τότε τὰ παραδόξα του ἔκαναν ἐντύπωση στὸν συναδέλφους του. Ωστόσο τὸ πνεύμα του ἀνάγκαζε δόλους ποὺ τὸν συναναστρέφουνταν στὸ Κολλέγιο, νὰ δείχνουν κάποιο σεβασμὸν ἀπέναντι του. «Οταν τελείωσε στὴν Ὁξφόρδη τὶς σπουδές του, στὰ 1878, οἱ παρουσιάστηκε τοῦ σατυρικοῦ περιοδικοῦ Πάντες τὸν ἔκαναν γνωστὸ σ' δόλους, κι ὁ Σέρ Οὐλίαμ Τζέλιμπερτ τὸν ἔκανε ἀκόμα ποὺ περίφημο, γελοιοποιῶντας τὸν στὴν καρικατούρα δημοσιεύτηκε στὴν «Τύπωμονή». «Ολα αὐτὰ τὰ περιστατικά δημοσιεύτηκαν στὸν δημοσιεύτηκε στὸν 50 ἀριθ. (23 Νοεμβρ. 1919) καθὼς καὶ στὰ δημοσιεύτηκε στὸν 51 καὶ 52 τοῦ «Νοῦμᾶ», γιατὶ στὸ «Δεύτερο Ποιητικὸ διαγωνισμό» μας ἡ Επιτροπὴ δὲν φανεῖ κάπως αὐστηρούτερη καὶ θὰ ξητήσει ἀπ' τὰ τραγούδια ποὺ δὲν κρίνει νάνια περισσότερο μπασμένα στὸ νόημα τοῦ Διαγωνισμοῦ.

«Σήμερα ξεχάστηκαν πιὰ οἱ ἀλλοκοτούσινες του, καὶ ἀπλικείνε ὁ θεαματικὸς γιὰ τὸν ἔξοχο ποιητὴ, ἐσπεῖστα, καὶ τὸ δραματικὸ ποιητή..

«....Ο πρῶτος τόμος ἀπὸ στίχους του γνώρισε τὴν πέμπτη ἔλδοση του μέσα σὲ μερικοὺς μῆνες.

«Ἄντα τὰ ποιήματα κάνονταν ἐντύπωση προπάντων μὲ τὴν ἀντίληψη ποὺ είχε ὁ Οὐάλδος γιὰ τὴν δημοφιλία, καὶ μὲ τὸ μουσικό τους συνδυότος. Ἀπόδειξῃ ἡ πρώτη ἡ εν τούτῳ σημειώσει.. Ἀκόμα ποὺ δυνατόδην εἶναι τὸ

δωρᾶ ποίημα Σ φὶ γέ τὸν μολοντοῦτο εἶναι λιγότερο γνωστό. Σ' αὐτὸν ὁ Οὐάλδος φτάνει τὸ ἱψός δπου μηδένονται οἱ ἀληθινοὶ ποιητές. Κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς συγχρόνους τους δὲν ἔδωσε παρόμοιες ποιητικὲς νότες.

«Τὸ φτιαχτὸ ὑφός ποὺ πολλὲς φορὲς χαλούει τὴν ποίηση του Οὐάλδου, τὸ ξαναδρίσκουμε στὰ παραμύθια του, δικαὶος οἱ λέξεις του εἶναι πάντοτε μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία διαλεγμένες. Ο Οὐάλδος, ὅχι μόνο, τὸλμησε νὰ δομάσει τὸν ἐαυτό του: «ἔδεισεν τῆς γλώσσας», κι αὐτὴ ἡ ἐκλεχτικότητα στὶς λέξεις κάνει ἀκόμη ποὺ μεγάλη ἐντύπωση, ὅταν συλλογιστεῖ κανένας πόσο σπάνιο πρόσωπο εἶναι γιὰ τὸν «Ἀγγλούς συγγραφεῖς». Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, ἔνας κριτικός, δ. κ. Λέ Γαλλιέν, λέγει: «Ο Οὐάλδος κατέχει ἔναν πλούσιο θησαυρὸν ἀπὸ λέξει, διθίζει μέσα τὰ χέρια του, δπως ἔνα παιδί ποὺ παιζει μὲ χρωματιστὲς χάντρες», ἔτι επού τὰ ἔργα του μοιάζουν καμιὰ φορά περισσότερο μὲ ἔνα ήδασιο μωσαϊκό, παρὰ μὲ μουσική». Ωστόσο ἡ πρόσωπα του Οὐάλδου εἶναι πολλὲς φορὲς καθηρῷ μουσική.

«Πρὸ πάντων στὰ εσσαίς του ὁ Οὐάλδος ἀφίνει νὰ ξεχιλύσει τὸ χιονιό του. Παρουσιάζει τὴν φιλοσοφία του μὲ μορφὴ παραδόξων, ποὺ πολὺ λίγοι τὰ καταλαβανοῦν.

«...Καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς ξαφνίζει πῶς οἱ «Ἀγγλοί τὸν κατηγόρησαν γιὰ τοὺς ἀλαφόδορο. Παίρνοντας τὰ ἐπιγόματα του καὶ τὶς παραδόξολογίες του στὰ σέρια, πολλοὶ φέλησαν νὰ τὰ ἐξηγήσουν σὰν δόγματα θρησκείας ἢ φιλοσοφικοὺς κανόνες, πρᾶμα ποὺ δὲν ἔταν καθόλου ὁ σκοπὸς τοῦ συγγραφέα του»....

Καὶ τελειώνοντας ὁ Λούκης Μέλβιλ, προφητεύει επῶς τὰ ποιήματά του θὰ διαβάζονται δὲν καὶ περισσότερο, πῶς τὰ διηγήματά του θὰ ἐκτιμηθοῦν περισσότερο γαὶ πῶς οἱ Intentions του θὰ περάσουν στὸν μελλούμενοι αἰώνες.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 'ΝΟΥΜΑ, ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«Ο «Νοῦμᾶς», θέλοντας νὰ συμπληρώσει τὸν ἀριθμὸ τῶν παιδικῶν τραγουδιῶν, ποὺ τὸν δωρίσει στὴν προκήρυξη τοῦ Α' διαγωνισμοῦ τον σὲ πενήντα, προκηρύχνει γιὰ αὐτὸν τὸ σχολὸ Β'. ποιητικὸ διαγωνισμό, συστήνοντας σ' δύοσι μάζα στείλουν τραγουδία νὰ λάβουν ἑπτάρη τους καὶ τὶς παρατηρήσεις ποὺ κάνει ἡ Κριτικὴ Επιτροπὴ στὴν κρίση της ποὺ δημοσιεύτηκε στὸν 50 ἀριθ. (23 Νοεμβρ. 1919) καθὼς καὶ στὰ δημοσιεύτηκε στὸν 51 καὶ 52 τοῦ «Νοῦμᾶ», γιατὶ στὸ «Δεύτερο Ποιητικὸ διαγωνισμό» μας ἡ Επιτροπὴ δὲν φανεῖ κάπως αὐστηρούτερη καὶ θὰ ξητήσει ἀπ' τὰ τραγούδια ποὺ δὲν κρίνει νάνια περισσότερο μπασμένα στὸ νόημα τοῦ Διαγωνισμοῦ.

«Οσοι λάβουν μέρος στὸ «Διαγωνισμό» μας πρέπει νὰ στείλουν τὰ ἔργα τους στὰ Γραφεῖα μας, Σοφολέους 3, ἔως στὶς 31 τοῦ Γεννάρη τοῦ 1920. Οι δροὶ τοῦ Διαγωνισμοῦ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

1) Θὰ δρασθεντοῦν ΤΡΙΑΝΤΑ ποιήματα, ἀδιάφο-

δο ἀν θὰ είναι ἔνδεις ή περισσότερων ποιητῶν. Τὸ δραθεῖο θὰ δίνεται γιὰ κάθε ποίημα ἔχοντας τὰ καθένα.

2) Τὰ ποίηματα πρέπει νὰ είναι ἀπλὰ καὶ δυο μπορεῖ πιὸ σύντομα. Νὰ μὴν ἔχει τὸ καθένα περισσότερον ἀπὸ εἴκοσι στίχους καὶ οἱ στίχοι νὰ μὴν είναι μεγαλύτεροι ἀπὸ ἑντεκασύλλαβοι. Τὰ θέματα θὰ παρθοῦν ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν παιδῶν, τὰ νοήματα πρέπει νὰ είναι ἀπλὰ καὶ παιδικά καὶ στενὰ δεμένα μὲ τὴ μορφὴ καὶ ἡ γλώσσα παιδαρὴ δημοτικὴ, ἡ γλώσσα τοῦ σπιτιοῦ, ἀπλὴ καὶ δίχις ίδιωματισμούς. Οἱ φράσεις σύντομες καὶ μὲ ἀδίαστη σύνταξη. Μὲ κάθε στοιχοφή νὰ τελειώνει καὶ πάτοιο ἀκέραιο νότημα.

3) Τὰ ποίηματα ποὺ θὰ σταλοῦν πρέπει νὰ μὴν ἔχουν δημοσιευτεῖ.

4) Τὰ χειρόγραφα παιδαρογραφιμένα πάνω στὴ μιὰν δῆμη μόνο τοῦ χαρτοῦ καὶ ὑπογραφιμένα τὸ καθένα μὲ κάπιο, ὅχι γνωστό, ψευδώνυμο ἢ ἄλλο διακριτικὸ σημάδι, θὰ συνοδεύουνται μὲν εἰναὶ στενὸ φάκελλο ποὺ θὰ γράφει ἀπέξω τὸ ψευδώνυμο ἢ διακριτικὸ σημάδι τοῦ ποίηματος καὶ θὰ περέχει τὸνομα καὶ τὴν ἀριθμὴ διεύθυνση τοῦ ποιητῆ, μᾶζη μὲ τὴ δήλωσή του πῶς θέλει νὰ ὑπογραφεῖ τὸ ποίημα ἀν δοσευτεῖ καὶ δημοσιευτεῖ. Θ' ἀνοιχτοῦν μόνο οἱ φάκελλοι ἔκεινων ποὺ θὰ δραθευτοῦν. Κανένα χειρόγραφο δὲ θὰ ἐπιστραφεῖ.

Τὴν κοριτικὴ ἐπιτροπὴ δὲ ἀποτελέσουν οἱ κ. κ. Α. Δόμος, Κ. Καρθαίος, Κ. Παρορίτης, Δ. Ταγχιλόπουλος καὶ Α. Τρανός. Γραμματέας τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰσηγητὴς τοῦ Διαγωνισμοῦ ὁ Ρήγας Γκόλφης καὶ σ' αὐτὸν πρέπει νὰ στέλνουνται οἱ φάκελλοι μὲ τὰ ποίηματα. Ή κοίτη τῆς ἐπιτροπῆς θὰ δημοσιευτεῖ στὸ «Νοῦμ».

6) "Οσα : ποίηματα δραθευτοῦν θὰ γίνουν ἀποκλειστικὸ γχῆμα τῆς Ἐκδοτικῆς Ἐταιρείας «Τύπος» ποὺ θὰ τὰ ἐκδώσει δὲ σὲ βιβλίο, μαζὶ μὲ τὰ 19 ποὺ δραθευτήκανε στὸν πρῶτο Διαγωνισμό μας, χωρὶς κανένα ἄλλο δικαίωμα τοῦ ποιητῆ ἔχτος ἀπὸ τὸ δραθεῖο. Θ' ἀκολουθήσει καὶ μουσικὸς καὶ ζωγραφικὸς διαγωνισμὸς γιὰ νὰ συντεθοῦν εἰκόνες καὶ μουσικὴ γιὰ μερικὰ ἀπ' τὰ ποίηματα ποὺ θὰ δραθευτοῦν.

**"Le Gaulois,,
ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΑΛΑΚΙΚΗΣ
·Οδὸς Φιλελλήνων 14**

Διευθυντής: **Σ. ΣΑΡΙΒΑΖΕΒΑΝΗΣ**

καθηγ. τῆς Γαλλ. ἐν τῇ Δημοσίᾳ Ἐμπορικῇ Σχολῇ Ἀθηνῶν

Né ait τάξεις ἀπὸ τῆς 11ης καὶ 15ης Νοεμβρίου δι' ὅλα τὰ τμῆματα (élémentaire, moyen καὶ Supérieur). Εἶδεις τάξεις διὰ δεσποτικίδας καὶ κυρίας. Διδασκομένη μέθοδος ἡ παγκοσμίου φήμης μέθοδος Alge μὲ ἀριστα ταχέι καὶ ασφαλῆ ἀποτελέσματα. Πληγοφορίαι καὶ ἐγγράφαι καθ' ἐπάστην ἐρπέραν ἀπὸ 5—8 μ. μ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Χάριν τὸν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολινομένων ἐφέδρων πτυχιούχων Γιωνασίου, δ. κ. Υπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ἐνέκρινε τὴν παράστασιν τῆς προδεσμίας πρὸς κατάταξιν εἰς τὴν σχολὴν τῶν Τ. Τ. Τ. μέχοι 31 Δεκεμβρίου ἐ. δ. Οἱ εἰσαγόμενοι εἰς τὴν σχολὴν μαθηταὶ διορίζονται ὀμέσως δόκιμοι τηλεγραφικοὶ θοηθοὶ ἐπὶ ταῖς περανονομέναις ἀποδοχαῖς.

ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ

Α. ΣΑΚΑΛΗ — Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
Πλατεῖα Όμονοις

Henry's Magnesia—Seidlitz powder—Scrubbs Ammonia—Enos fruit Salt—Atkinsons Eau de Cologne—Asthma cigarettes—Sanitas fluid et powder—Cherry tooth paste—Thymol tooth powder—Cuticura Soap—Cuticura ointment—Peats Soap, ὃς καὶ δὲ τὰ εἰδη τῶν φαρμακευτικῶν σαπόνων, παρελήφθησαν ἐξ Ἀγγλίας καὶ πωλοῦνται χονδρικῶς καὶ λιανικῶς.

ΕΧΟΜΕΝ ΤΗΝ ΕΚΑΚΤΟΤΕΡΑΝ ΗΕΛΛΕΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΠΕΡΟΧΟΝ

**ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗΝ 1901 ΚΕΦΑΛΑΙΝΙΑΣ
ΤΟΥΑ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ 3

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΡΑΝΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ & ΕΞΑΓΩΓΕΥΣ

ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
Διεύθυνσις: GEORGE VRANAS

49=51—57. Greenwich St. & 16 Trinity Place
NEW YORK, City. U. S. A.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΛΑΣΙΚ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3 ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 9. 5. 9

ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΤΜΟΠΑΙΟΙΩΝ

ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΩΝ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΔΑΜΙΑΝΟΣ

·Οδὸς Αριστείδου 12

"Ολα τὰ εἰδη τῆς γραφικῆς, χαρτιά, μελάνια τυπογραφικά, χάρτης περιτυλίγματος, χαρτόνια σαποτίνια ἀρωματικά, δάκιματα καὶ χίλια δύο εἰδη, εἰς τιμές δισυναγόνιστες